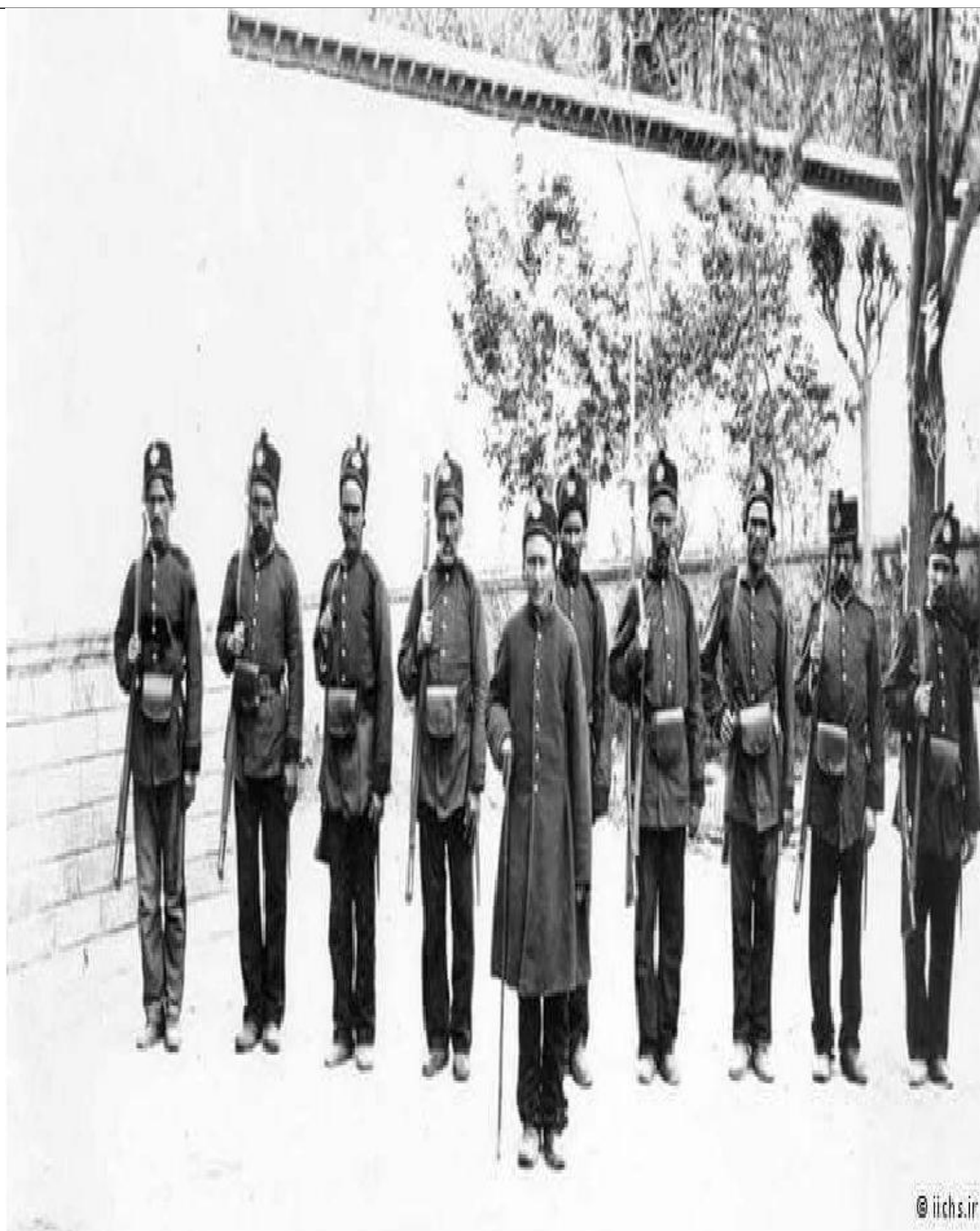

پلیس راه به سبک قجری + عکس

۲۷ آذر ۱۳۹۴ ساعت ۱۹:۵۱

ناصرالدین شاه قاجار پس از بازگشت از سفر اروپا در سال ۱۲۹۰ ق، با پیشنهاد مشیرالدوله وزیر امور خارجه مبنی بر تشکیل نیرویی که با روشی نوین به حفظ و حراست از راهها و مناطق روستایی پردازد موافقت نمود این تشکیلات که طرحی کمرنگ از ژاندارمری‌های اروپا و بویژه کشور عثمانی بود، به «قراسوران» مشهور گشتنظم و کارایی و توسعه این نیرو در اوایل فعالیتش خوب بود.

ناصرالدین شاه قاجار پس از بازگشت از سفر اروپا در سال ۱۲۹۰ ق، با پیشنهاد مشیرالدوله وزیر امور خارجه مبنی بر شکل نیرویی که با روشی نوین به حفظ و حراست از راهها و مناطق روستایی بپردازد موافقت نمود این تشکیلات که طرحی کمرنگ از ژاندارمری‌های اروپا و بویژه کشور عثمانی بود، به «قراسوران» مشهور گشتنظم و کارایی و توسعه این نیرو در اوایل فعالیتش خوب بود. «به دستور سپهسالار ابتدا در راههای اصلی خراسان، گیلان، گرگان، مازندران، سوارانی مسلح برگماشتند و پاسگاه‌هایی نیز برای آنها ساختند، سپس سپهسالار برای امنیت راههای اصلی دیگر استان‌ها و شهرستان‌های مهم کشور، استخدام نهصد و بیست

سوار مسلح را در نظر گرفت و گزارش کار و نقشه محل استقرار پاسگاهها را روز پنجم شوال برای شاه فرستاد. شاه این پیشنهاد را پذیرفت و دستور تأمین هزینه آن را داد. «عملکرد قراسوران تا هنگامی که زیر نظر دولت بودند خوب و رضایت‌بخش بود ولی همین که دولت با هدف کاستن از هزینه‌ها حراست و نگهبانی از راهها را به خان‌های محلی واگذار نمود و تشکیلات قراسوران را تابع آنها نمود، این ارگان کارایی خود را از دست داد. در نتیجه منظور اصلی که امنیت عمومی بود، حاصل نمی‌گردید چه افراد قراسوران معمولاً از نوکران و گماشتگان و رعایای خود خوانین محلی بوده و هر موقع هر کدام را می‌خواستند، می‌آوردند و هر یک را مایل نبودند، بیرون می‌کردند و تعدادی اسلحه سیستم مختلف را هم که دولت داده بود هر لحظه به دست شخصی می‌افتاد که صلاحیت و عدم صلاحیت دارنده آن مجهول بود. به علاوه عیب بزرگ کار این بود که نفوذ و قدرتی اضافه بر نفوذ محلی به خوانین داده می‌شد و روی همین جریانات یک نوع خودسری و ملوک‌الطوایفی ایجاد شده بود.»

سرمارلینگ سفیر انگلیس در ایران وضع امنیت راهها را بسیار بد توصیف کرده است: «نفوذ حکومت مرکزی به کلی از میان رفته است و شاهد آن نداشتن قدرت است در امر و تحکم به اطاعت حتی در مورد رؤسای که تحت اختیار آن واقع‌اند در چنین اوضاع و احوالی دولت‌های وقت هر کدام به مقتضای زمان و برحسب امکانات خود تدابیری برای تثبیت وضع مملکت به کار می‌برند و به منظور رفع ناامنی‌ها و بی‌نظمی‌های راهها درصد تشکیل سازمان‌هایی مجهز و مسلح بر می‌آورند.»

منابع □

- برگ‌های تاریخ، ص ۱۳۶.

تاریخ ژاندارمری، ص ۲۲.

تاریخ ارتش ایران از هخامنشی تا عصر پهلوی، ص ۸۸ و ۸۹.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۲۹۰۴/عکس-قجر-سبک-راه-پلیس/>